

Kommunal samverkan stärks med TopoDirekt

Tre skånska kommuner delar på GIS-arbetet. Nu stärks samarbetet när TopoDirekt införs. I en av kommunerna, Hässleholm, tog det bara tio månader att gå från beslut till fullt fungerande system.

Text: Love Jansson | Bilder: Hässleholms kommun

I omkring 20 år har Hässleholms, Östra Göinges och Osbys kommuner samarbetat kring MBK och GIS.

– Vi har ett gemensamt system för att hantera geodata och vi driftar databasen för de två mindre kommunerna, säger Jan Elofsson som är GIS-ingenjör på miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen på Hässleholms kommun. I vår samverkan har varje kommun sin egen personal.

Det ger flera produktiva synergieffekter, menar Jan.

– Vi delar på kostnaderna för att drifta avancerade GIS- och kartsystem, vi använder samma stilisering av kartor och vid toppar i det dagliga arbetet kan vi stödja och avlasta varandra med resurser.

Detta drar man nu nytta av när TopoDirekt införs i alla tre kommuner, som geografiskt gränsar till varandra.

– Tidigare hade vi ett program vars utveckling hade stagnerat. I många år har vi haft Symetri som programleverantör och de berättade om TopoDirekt. Vi såg det som

ett helt nytt system för vår MBK-plattform och inte som en uppgradering av befintligt system. Därför ville vi göra en konkurrensutsättning genom en upphandling, där Adtollos och Sokigos system TopoDirekt blev den lösning som vi tecknade avtal kring.

Beslutet togs våren 2019 och på Hässleholms kommun ville man av budgetskäl köra igång före årsskiftet, vilket också

skedde. Osby och Östra Göinge har arbetat efter en senare tidsplan. Personal från de tre kommunerna har deltagit i arbetet med att sjösätta det nya systemet.

Övergång till ny kartdatabas

Motorn i MBK-arbetet är självklart kartdatabasen. Eftersom all geodata anpassas till de nationella specifikationerna i TopoDirekts kartdatabas måste existerande data konverteras till den nya miljön. Innan detta kunde ske genomförde man först en grundlig granskning för att avgöra vilken information som ska konverteras.

- Listor kördes ut av befintliga geodata för att kontrollera hur väl dessa stämde överens med de nationella specifikationerna. Där fick vi rätta en del eftersom vi lagrat data på ett annat sätt än vad de

nationella specifikationerna anger.

I nästa steg gjordes en testkonvertering.

– Då upptäckte vi en del fel som sedan rättats till, till exempel rotation till pil-symboler saknades för att ange vattenriktning i flöden.

Vissa geodata har korrigerats för hand däribland linjeobjekt som ska lagras som polygoner eller sluta ytor. Men det mesta av konverteringsarbetet har automatiserats. Överföringen till den nya databasen förenklades med kunskapen om hur man tidigare lagrat data. Därefter genomfördes den slutgiltiga konverteringen. Allt arbete i denna process tog ungefär en månad.

Det goda samarbetet mellan kommunerna har underlättat flytten av Osbys och Östra Göinges geodata. Eftersom Hässleholm var först ut med konverteringsarbetet har de dragit lärdom och kunnat minimera fel.

Allt klart på tio månader

Från det att Hässleholm tog beslutet tills dess att TopoDirekt kunde tas i drift tog det ungefär tio månader, inklusive förberedelser, upphandlingen, utbildningar och att infria delmål. Det är snabbt marscherat. Samtidigt ska det dagliga arbetet och servicen med geodata upprätthållas i kommunerna. Anledningen till att man lyckats att hålla den tajta tidsplanen beror på hur TopoDirekt är uppbyggt.

– Det är ett färdigt system med mallar och stilar och liknande som gör att vi kan producera kartprodukter direkt.

De tre kommunerna drar nytta av detta på en rad olika områden. De kan använda samma kartmall för olika kartprodukter och behöver inte ta fram en kommunal specialvariant. I princip räcker det med att byta loggan i namnrutan. Genom att återanvända mallarna sparar kommunerna tid och resurser.

Samarbetet förenklar också leveranser av data i BAL till Lantmäteriet och för att möta andra krav hur data ska lagras och hanteras. En förutsättning för att allt nu har gått i lås på kort tid var att kommunerna varit noga med att ta fram en tydlig specifikation av sina behov till leverantören.

Sammantaget är det i hög grad TopoDirekts standardiserade helhetslösning som bidragit till att man snabbt kommit igång och har blivit produktiva. En stabil grund för att tillsammans utveckla arbetet med MBK och GIS till nytta för de tre skånska kommunerna.

”Det är ett färdigt system med mallar och stilar och liknande som gör att vi kan producera kartprodukter direkt”

Jan Elofsson, GIS-ingenjör på miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, Hässleholms kommun

